

MADSPILD I HJEMMET - HVILKEN MADSPILDER ER DU?

Formål med modul

I dette modul får eleverne kendskab til deres eget madspild ved at kortlægge og undersøge familiens madspild. Eleverne kommer på tiltag til at mindske madspild i hjemmet og perspektivere madspildets betydning på samfundsniveau.

Kompetencer

Eleverne opnår erfaring med at lave selvstændige undersøgelser i deres eget hjem og dokumentere resultater til videre analyse og formidling. De får desuden mulighed for at reflektere over, hvordan man kan være en mere bæredygtig forbruger i forhold til ens fødevarerforbrug/madspild.

Tid

1 lektion til igangsætning og info om madspild
Løbende registrering af madspild hjemme i en uge
1 lektion til evaluering

Ressourcer og materialer

Skabeloner, videoer og præsentationer til brug i modulet.

- Hjemmeopgave-arket Registrering af madspild printet. 1 ark per elev.
- A4/A3-papir til at lave plancher med råd mod madspild
- Inspirationsmateriale: Netto
- Det vil være en fordel at have udført modul 1.1 før dette modul. Modul 1.1 er en generel introduktion til, hvad madspild er.

Dette modul er lavet ud fra Københavns Kommunes undervisningsmateriale om madspild <https://www.groen.kk.dk/materialer>.

Introduktion

1/3 af den mad, vi producerer, ender i skraldespanden, og det er særligt i vores egne hjem, at vi smider ud. I dette modul bliver eleverne gennem registrering af madspild i deres egne hjem opmærksomme på, hvor meget mad de selv smider ud. Der med resultaterne i klassen, og eleverne finder frem til, hvilken type madspildere deres familie er. Eleverne skal sammen finde på gode ideer og råd til at minimere madspild hjemme hos dem selv.

Dette modul indbefatter en hjemmeopgave og en efterfølgende lektion, der samler op på elevernes registreringer. Modulet kan med fordel lægges i forlængelse af modul 1.1, som er en generel introduktion til madspild.

Vælger I ikke at bruge modul 1.1, kan I med fordel bruge de første slides fra 1.1 til at forklare forskellen mellem madspild og madaffald.

Sådan gør I

Dag 1: 10-15 min

Denne øvelse kan med fordel introduceres efter modul 1.1.

I første lektion introduceres eleverne til hjemmeopgaven, og i klassen tages en kort snak om, hvad madspild er. Her er det vigtigt, at alle er med på, hvad forskellen mellem madspild og madaffald er, da det er madspild, der skal registreres derhjemme.

Hjemmeopgave: Eleverne skal den følgende uge hver dag registrere, hvor mange gange, der smides mad ud i hjemmet på det udleverede skema. Al mad, der kategoriseres som madspild, skal noteres ved at sætte en streg i skemaet under den givne kategori for madspildet.

Målet er, at de bliver opmærksomme på madspildet i deres familie, at det er forskelligt fra familie til familie, hvornår man smider mad ud og hvorfor, og at der findes forskellige løsninger til forskellige familier.

Dag 2: 1 lektion

Alle eleverne har nu registreret madspild i deres hjem i en uge.

Sammen i mindre grupper skal eleverne diskutere:

- Overraskede det jer, hvor meget mad der blev smidt ud?
- Har I tidligere lagt mærke til, hvor meget mad der smides ud i jeres hjem?
- Tror I, at I smed mindre mad ud i denne uge, fordi der var fokus på madspild?

Derefter skal eleverne tælle stregerne sammen og skrive resultatet i skemaet. I grupper ser eleverne på typer af madspildere og skal vælge to typer, som passer godt på deres familie. Brug resultaterne fra skemaet til at se, hvor familien har udfordringer med madspild.

Grundene er ikke ens og kan ikke overføres direkte, så de skal tænke sig godt om. Smider de for eksempel meget mad ud på grund af lugt og udseende, kan det både være, fordi de køber for meget ind (type 1), eller fordi de smider mad ud, fordi det ikke er helt friskt, selvom det stadig kan spises (type 5).

Når eleverne har valgt type af madspildsfamilie, inddeles de i grupper efter type. Så alle dem, der mener, de er type 1, skal gå sammen (grupper på 4-6 personer). I de nye grupper skal de komme med gode ideer og råd til, hvordan deres type kan minimere sit madspild.

Rådene skrives op på A4/A3-ark og hænges op, så alle kan få del i de gode råd. Hvis der er tid, præsenterer hver gruppe deres råd til familierne.

REGISTRERING AF MADSPILD I HJEMMET

Madrester	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lørdag	Søndag	Antal streger i alt
Rester fra tallerken								
Overskud fra madlavning Fx fra gryder og skåle								
Rester fra køleskabet, der ikke blev spist								
Sidste holdbarhedsdato overskredet								
Maden er rådden								
Lugt, udseende, smag								
Andet								
Evt. kommentarer								
Antal streger for dagen								

Du skal nu undersøge, hvad I smider ud hjemme hos jer i løbet af en uge. Brug skemaet til at registrere, hvor mange gange I smider noget ud fra de forskellige kategorier. Hæng skemaet centralt i køkkenet, så I husker at udfylde det. Sæt en streg hver gang I smider noget mad ud. Sæt strengen ud for årsagen til, at I smider maden ud. Skriv gerne en lille note om hvor meget mad, det drejer sig om. Tag skemaet med tilbage til klassen efter en uge.

Lektion

Tæl stregerne på skemaet sammen i den sidste kolonne. Ud fra jeres registrering af hvad I har smidt ud i hjemmet i den forgangne uge, skal I vurdere og diskutere i grupper, hvilken type madspilder I hver især er.

Hvilken type madspilder er jeres familie?

Vælg én til hver mellem disse typer familier:

TYPE 1:

Vi laver for meget mad og smider resterne ud

TYPE 2:

Vi smider mad ud, når det overskrider "Bedst før"-/ "Mindst holdbar til"-datoen

TYPE 3:

Vi smider mad ud, så snart det ikke er helt friskt

TYPE 4:

Vi hælder for meget mad op på tallerkenerne

TYPE 5:

Vi smider først mad ud, når det er for gammelt og lugter/har mug på

Guide til at minimere madspild i hjemmet, gruppearbejde

Gå sammen i grupper efter jeres valgte madspildstype, 4-5 elever pr. gruppe.

Lav en planche eller idea board med gode ideer og råd til, hvordan jeres type madspilder kan minimere deres madspild.

Hæng dem op, eller del dem på anden vis, så alle kan tage nogle af de gode råd med hjem.